

ETTEVÕTETE MAKSEKÄITUMINE

2010/2011 esimesel poolaastal
Maksehäireregistri statistika põhjal

06. september 2011. a.

Sisukord

Sissejuhatus	3
Ettevõtete jagunemine Krediidiinfo krediidiinnangu alusel	4
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus tegevusalati	7
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus maakonniti	9
Maksehäirete ja maksuvõlgade summa muutus tegevusalati	11
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus ettevõtte suuruse järgi	13
Maksehäireregistri statistikas kasutatud valimi põhimõtted ja iseloomustus.....	15

Sissejuhatus

AS Krediidiinfo Maksehäireregistri statistika eesmärgiks on jälgida Eesti ettevõtete maksekäitumist ning sellest lähtuvalt reguleerida ettevõtete krediidihindamise metoodikat, et võimaldada otsuste tegijatele kvaliteetsset krediidualast informatsiooni.

Käesolevas väljaandes võrreldakse Eestis aktiivselt tegutsevate ettevõtete maksekäitumist 2010. ja 2011. a esimesel poolaastal tegevusalade, maakondade ja ettevõtete suuruse lõikes. Maksehäireregistri statistika põhineb Ametliku Maksehäireregistri ning Maksu- ja Tolliameti andmetel.

Ametlik Maksehäireregister on AS Krediidiinfo hallatav register, mis sisaldab viivitusse jäänud makseid nii ettevõtete kui ka eraisikute kohta. Maksehäire on laenusaaja poolt rahalise kohustuse täitmata jätmise rohkem kui 45 päeva arvates maksetähtpäevale järgnevast päevast. Maksehäireks loetakse võlgnevust alates 30 eurost koos intresside ja viivistega. Maksuvõlgade osas on Maksehäireregistri statistikasse kaastatud võlad alates 640 eurost.

Ettevõtete jagunemine Krediidiinfo krediidi hinnangu alusel

Krediidiinfo krediidi hinnang baseerub lühi- ja pikaajalise maksejõuetuse tõenäosuse arvutusel – see on lühiajalise ja pikaajalise maksejõuetuse tõenäosusprotsentide lihtsustatud väljund. Lühi- ja pikaajaline maksejõuetuse tõenäosus ennustab, kui suur on tõenäosus, et ettevõtte jätab arved maksmata ehk kui suur on risk, et ettevõtte muutub lühi- või pikaajaliselt maksejõuetuks.

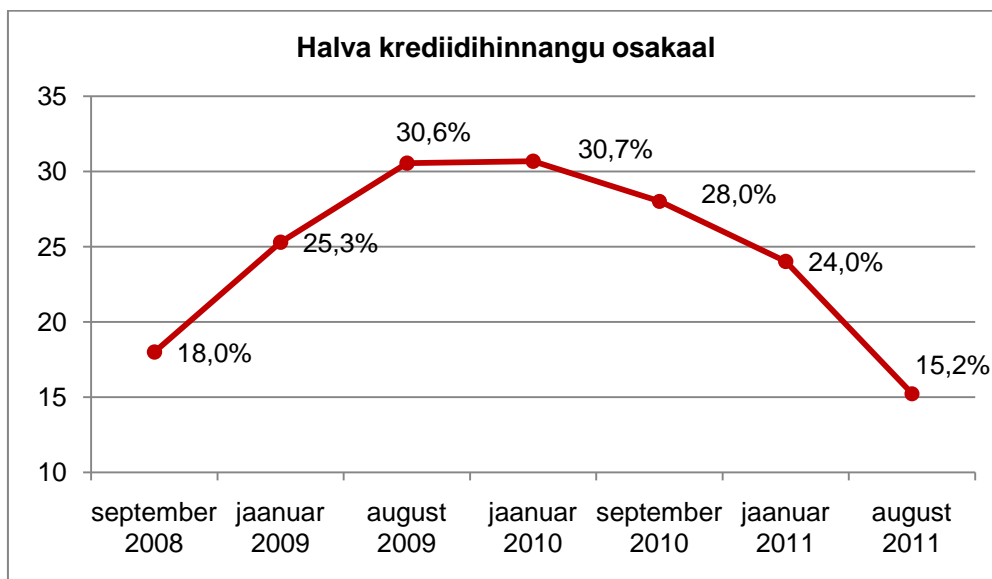
Lühiajaliselt maksejõuetuks loetakse ettevõtteid, mille tähtaja ületanud võlgade keskmine pikkus on vähem kui 120 päeva, teisisõnu on need ajutiste makseraskustega ettevõtted. Pikaajaliselt maksejõuetuks loetakse ettevõtteid, mille tähtaja ületanud võlgade keskmine pikkus on rohkem kui 120 päeva. Pikaajaliselt maksejõuetu ettevõtte on pankrotiohus ettevõtte.

Ettevõtte krediidi hinnang on halb, kui selle pikaajaline maksejõuetuse tõenäosus on lubatud normist suurem. Olulisteks näitajateks maksjõuetuse tõenäosuse arvutamisel on maksehäiretele ja maksuvõlgadele lisaks ka ettevõtte juhi taust, finantsinfo ning tegevusala.

Krediidi hinnangu andmiseks on ettevõtted jagatud kaheks:

- 1) hea krediidi hinnanguga ettevõtted – krediit aktsepteeritav,
- 2) halva krediidi hinnanguga ettevõtted – krediit mitteaktsepteeritav.

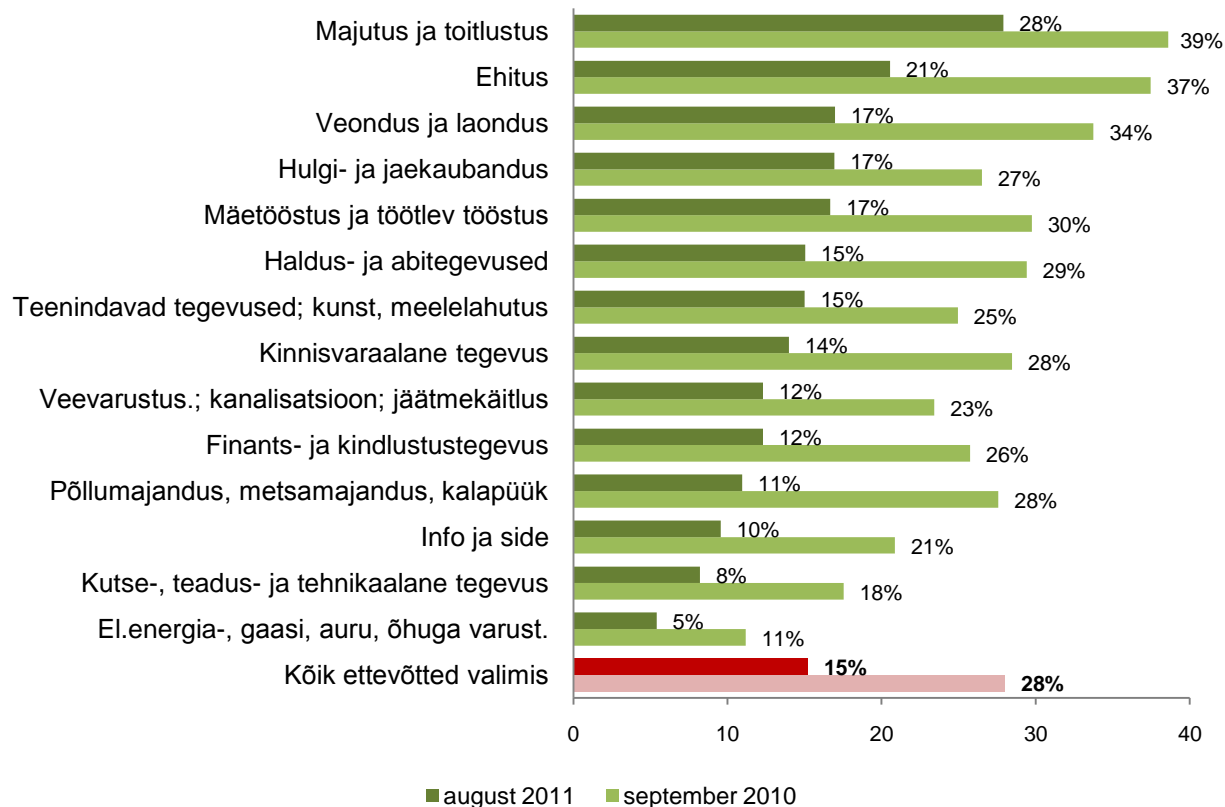
Maksehäireregistri statistika valimisse kaasatud ettevõtted jaotusid erinevatel vaatlusperioodidel halva krediidi hinnangu alusel järgmiselt:

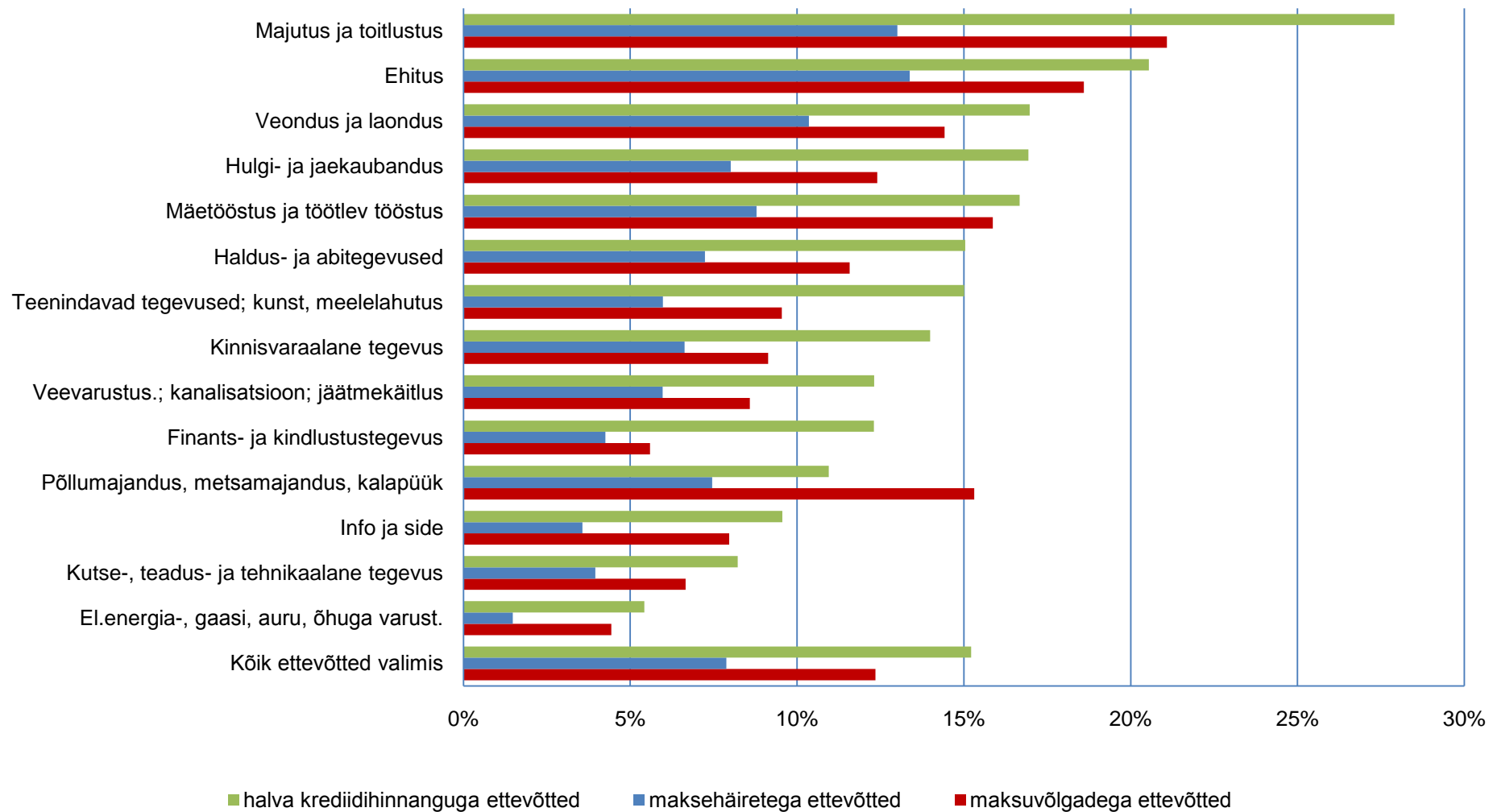
Ettevõtted krediidi hinnangu alusel tegevusalade lõikes, 2011. a augustikuu seisuga

Tegevusala	Hea	Halb	Kokku	Hea	Halb	Kokku
	ettevõtete arv			osakaal tegevusalas, %		
Põllumajandus, metsamajandus, kalapüük	2 042	251	2 293	89,1	10,9	100,0
Mäetööstus ja töötlev tööstus	4 364	873	5 237	83,3	16,7	100,0
El.energia-, gaasi, auru, õhuga varust.	192	11	203	94,6	5,4	100,0
Veevarustus.; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	235	33	268	87,7	12,3	100,0
Ehitus	5 542	1 433	6 975	79,5	20,5	100,0
Hulgi- ja jaekaubandus	9 807	1 999	11 806	83,1	16,9	100,0
Veondus ja laondus	3 224	659	3 883	83,0	17,0	100,0
Majutus ja toitlustus	1 364	528	1 892	72,1	27,9	100,0
Info ja side	2 385	252	2 637	90,4	9,6	100,0
Finants- ja kindlustustegevus	784	110	894	87,7	12,3	100,0
Kinnisvaraala tegevus	4 089	665	4 754	86,0	14,0	100,0
Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus	7 705	690	8 395	91,8	8,2	100,0
Haldus- ja abitegevused	2 723	482	3 205	85,0	15,0	100,0
Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	2 458	434	2 892	85,0	15,0	100,0
Kõik ettevõtted valimis	46 914	8 420	55 334	84,8	15,2	100,0

Halva krediidi hinnanguga ettevõtete osakaal tegevusalas, 2011. a augusti ja 2010. a septembri seisuga

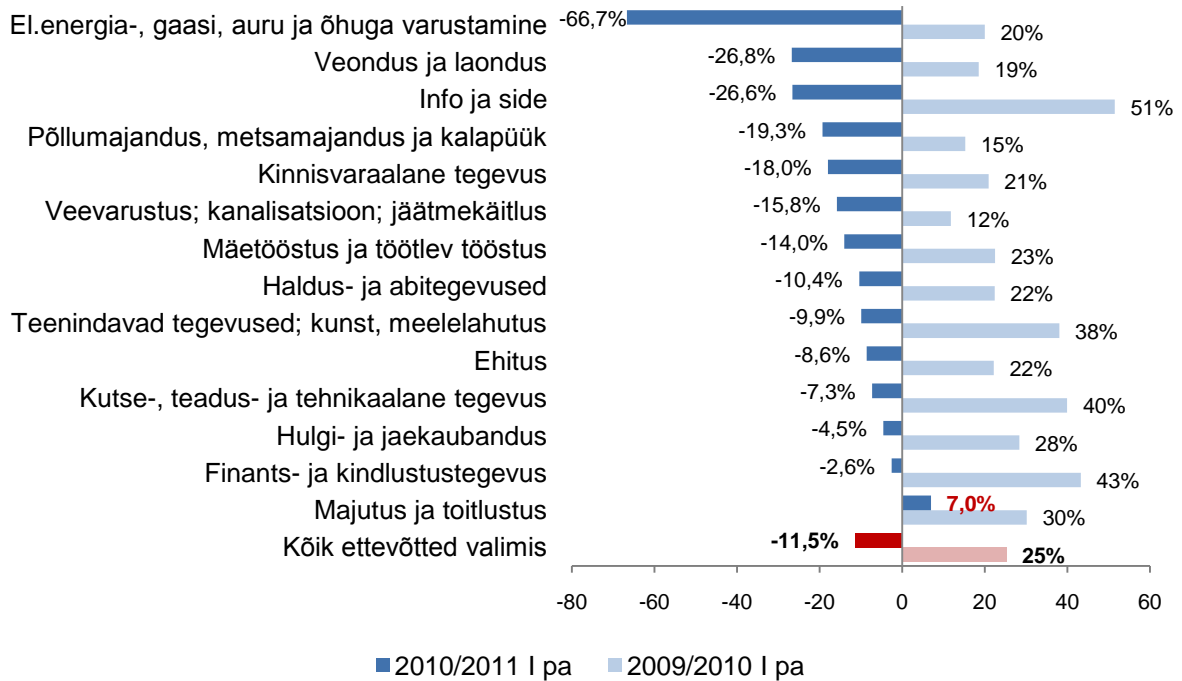
Halva krediidi hinnangu (august 2011), maksuvõlgade ja maksehäiretega (2011. a esimesel poolaastal) ettevõtete osakaalud tegevusalati

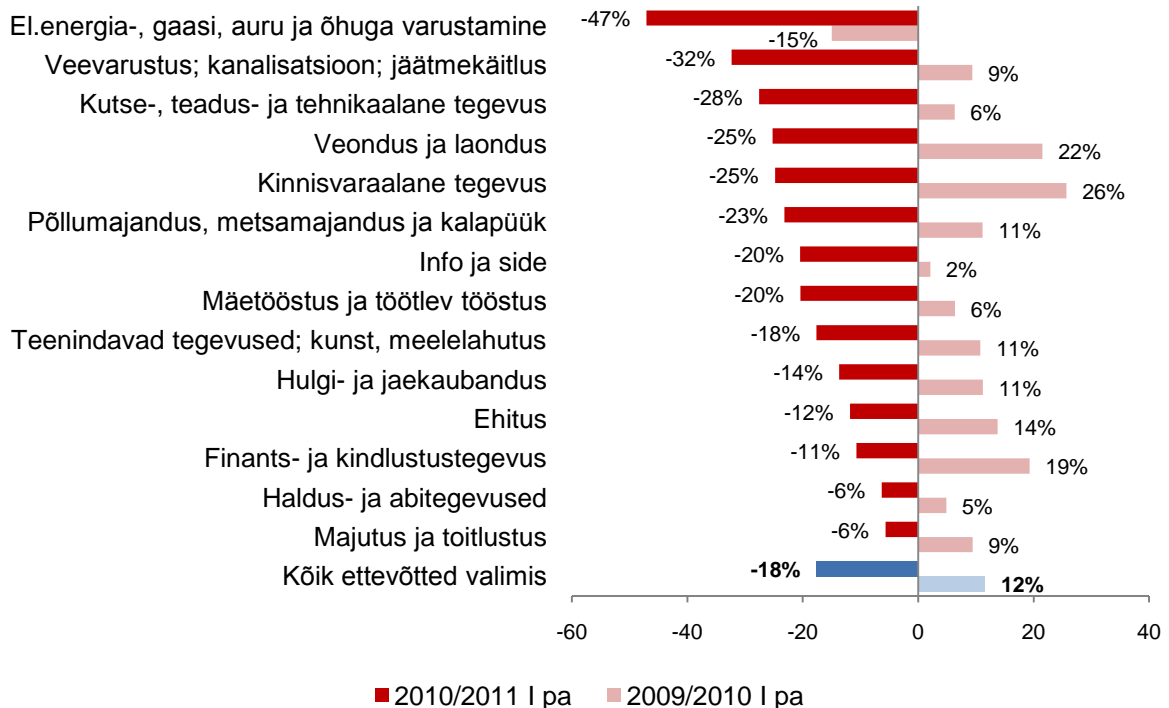
Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus tegevusalati, 2010/2011 esimesel poolaastal

Tegevusala	Maksehäiretega ettevõtteid			Maksuvõlgadega ettevõtteid		
	2010	2011	Muutus,	2010	2011	Muutus,
	esimene poolaasta		%	esimene poolaasta		%
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	212	171	-19,3	457	351	-23,2
Mäetööstus ja töötlev tööstus	535	460	-14,0	1 044	831	-20,4
El.energia-, gaasi, auru ja õhuga varustamine	9	3	-66,7	17	9	-47,1
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	19	16	-15,8	34	23	-32,4
Ehitus	1 021	933	-8,6	1 471	1 297	-11,8
Hulgi- ja jaekaubandus	991	946	-4,5	1 696	1 464	-13,7
Veondus ja laondus	549	402	-26,8	749	560	-25,2
Majutus ja toitlustus	230	246	7,0	423	399	-5,7
Info ja side	128	94	-26,6	264	210	-20,5
Finants- ja kindlustustegevus	39	38	-2,6	56	50	-10,7
Kinnisvaraalane tegevus	384	315	-18,0	577	434	-24,8
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	358	332	-7,3	772	559	-27,6
Haldus- ja abitegevused	259	232	-10,4	396	371	-6,3
Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	192	173	-9,9	335	276	-17,6
Kõik ettevõtted valimis	4 926	4 361	-11,5	8 291	6 834	-17,6

Maksehäiretega ettevõtete arvu muutus tegevusalati, 2011. ja 2010. a esimesel poolaastal

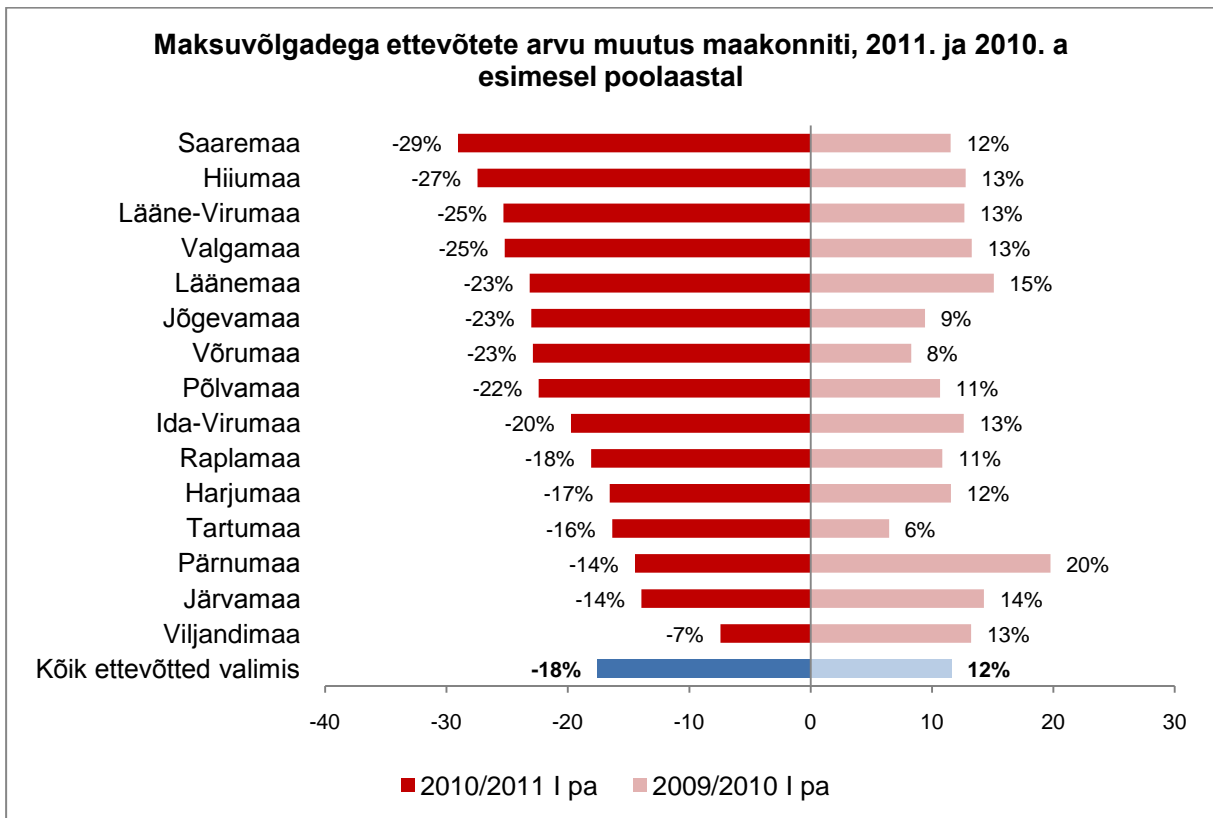
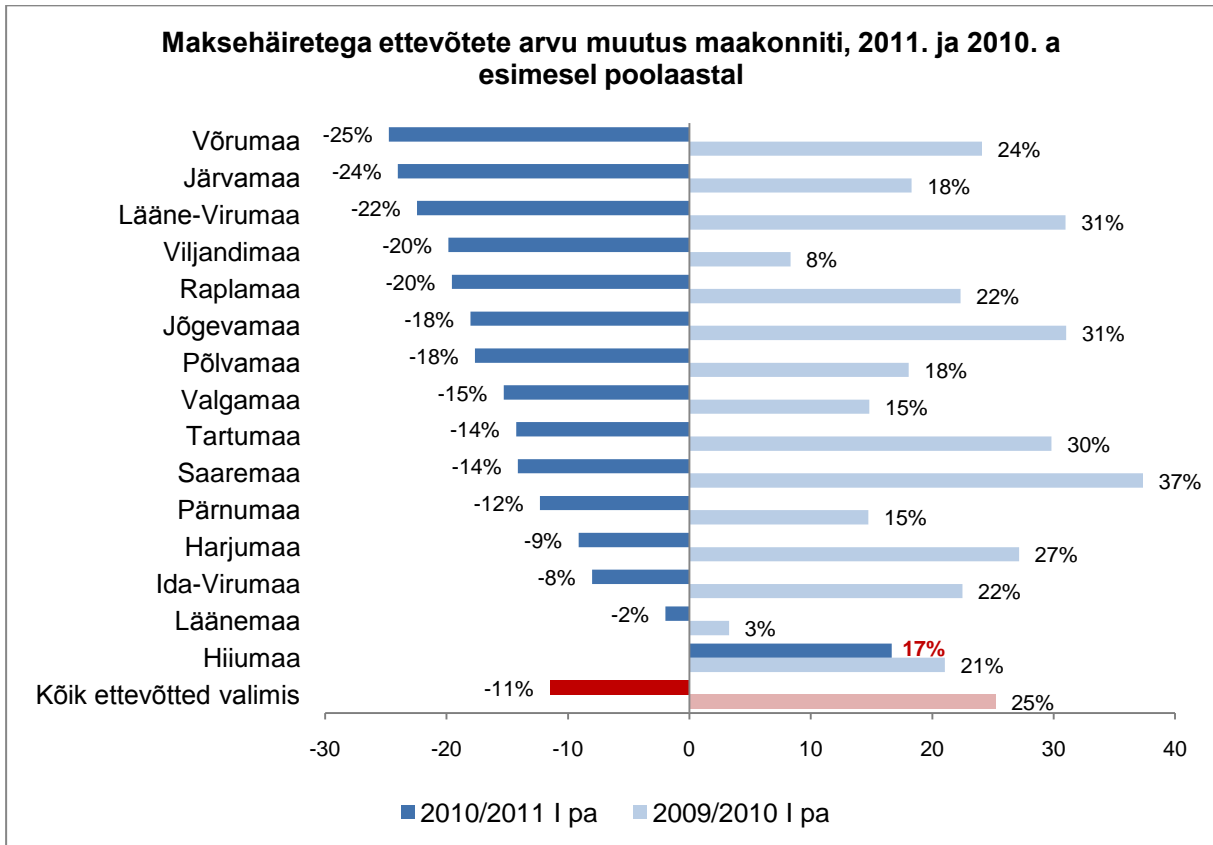

Maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus tegevusalati, 2011. ja 2010. a esimesel poolaastal

Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus maakonniti, 2010/2011 esimesel poolaastal

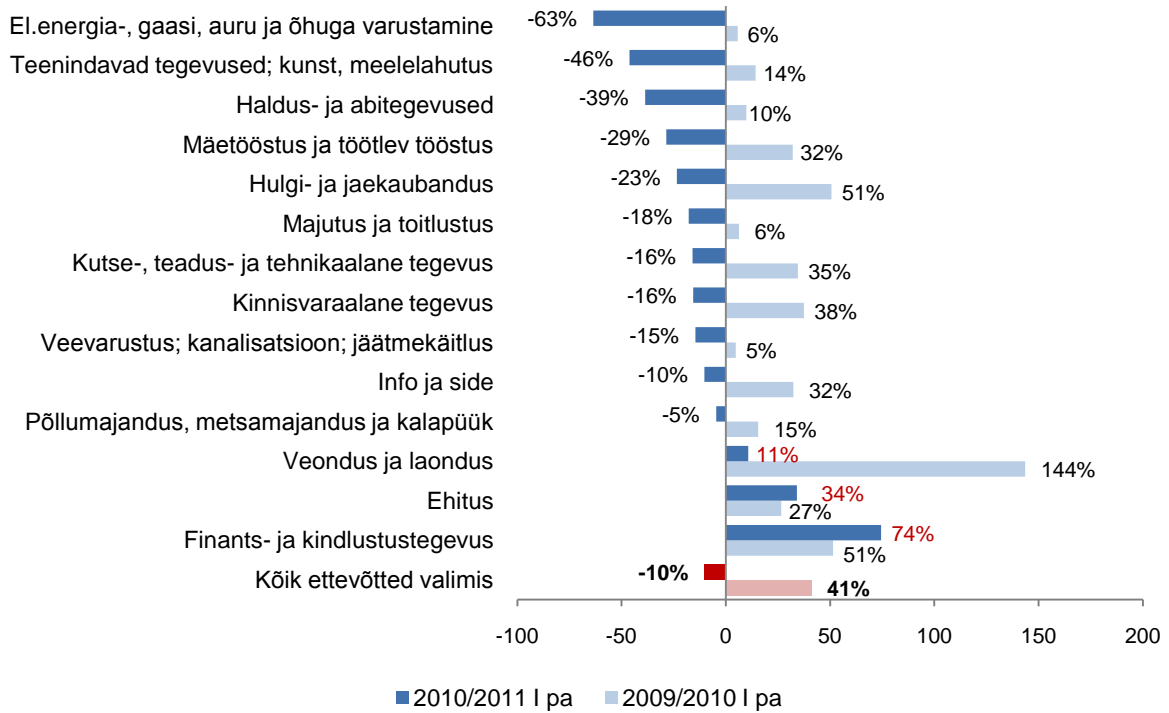
Maakond	Maksehäiretega ettevõtteid			Maksuvõlgadega ettevõtteid		
	2010	2011	Muutus,	2010	2011	Muutus,
	esimene poolaasta		%	esimene poolaasta		%
Harjumaa	2 871	2 609	-9,1	4 676	3 902	-16,6
Hiiumaa	24	28	16,7	51	37	-27,5
Ida-Virumaa	312	287	-8,0	476	382	-19,7
Jõgevamaa	61	50	-18,0	139	107	-23,0
Järvamaa	75	57	-24,0	122	105	-13,9
Läänemaa	51	50	-2,0	134	103	-23,1
Lääne-Virumaa	165	128	-22,4	316	236	-25,3
Põlvamaa	68	56	-17,6	125	97	-22,4
Pärnumaa	268	235	-12,3	498	426	-14,5
Raplamaa	92	74	-19,6	177	145	-18,1
Saaremaa	85	73	-14,1	179	127	-29,1
Tartumaa	554	475	-14,3	899	752	-16,4
Valgamaa	72	61	-15,3	131	98	-25,2
Viljandimaa	131	105	-19,8	215	199	-7,4
Võrumaa	97	73	-24,7	153	118	-22,9
Kõik ettevõtted valimis	4 926	4 361	-11,5	8 291	6 834	-17,6

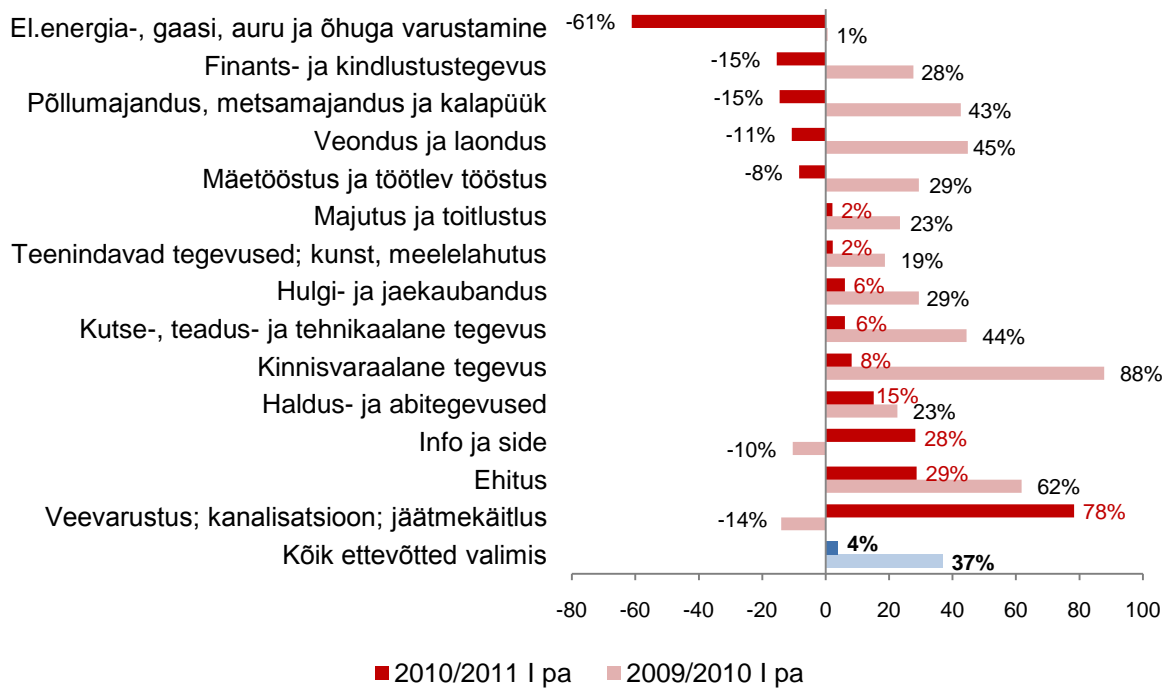
Maksehäirete ja maksuvõlgade summa muutus tegevusalati (tuh. eurot),
2010/2011 esimesel poolaastal

Tegevusala	Maksehäirete summa			Maksuvõlgade summa		
	2010	2011	Muutus, %	2010	2011	Muutus, %
	esimene poolaasta			esimene poolaasta		
Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	8 708	8 308	-4,6	6 384	5 457	-14,5
Mäetööstus ja töötlev tööstus	10 681	7 626	-28,6	20 103	18 417	-8,4
El.energia-, gaasi, auru ja õhuga varustamine	46	17	-63,5	133	52	-61,1
Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	51	43	-14,6	456	813	78,3
Ehitus	16 353	21 919	34,0	12 564	16 172	28,7
Hulgi- ja jaekaubandus	13 185	10 090	-23,5	23 677	25 117	6,1
Veondus ja laondus	7 079	7 838	10,7	8 953	7 993	-10,7
Majutus ja toitlustus	2 473	2 031	-17,9	4 846	4 951	2,2
Info ja side	904	811	-10,4	1 922	2 465	28,3
Finants- ja kindlustustegevus	935	1 632	74,5	717	606	-15,4
Kinnisvaraalane tegevus	62 020	52 274	-15,7	6 521	7 054	8,2
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1 857	1 559	-16,0	4 551	4 828	6,1
Haldus- ja abitegevused	2 644	1 620	-38,7	4 301	4 954	15,2
Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	4 993	2 688	-46,2	1 656	1 693	2,2
Kõik ettevõtted valimis	131 929	118 458	-10,2	96 784	100 572	3,9

Maksehäirete summa muutus tegevusalati, 2011. ja 2010. a esimesel poolaastal

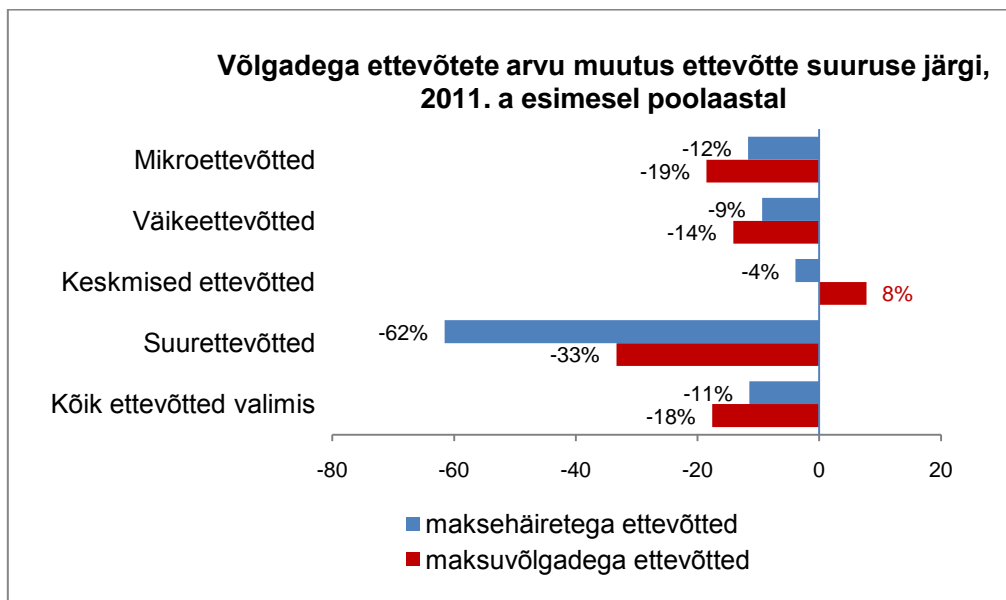
Maksuvõlgade summa muutus maakonniti, 2011. ja 2010. a esimesel poolaastal

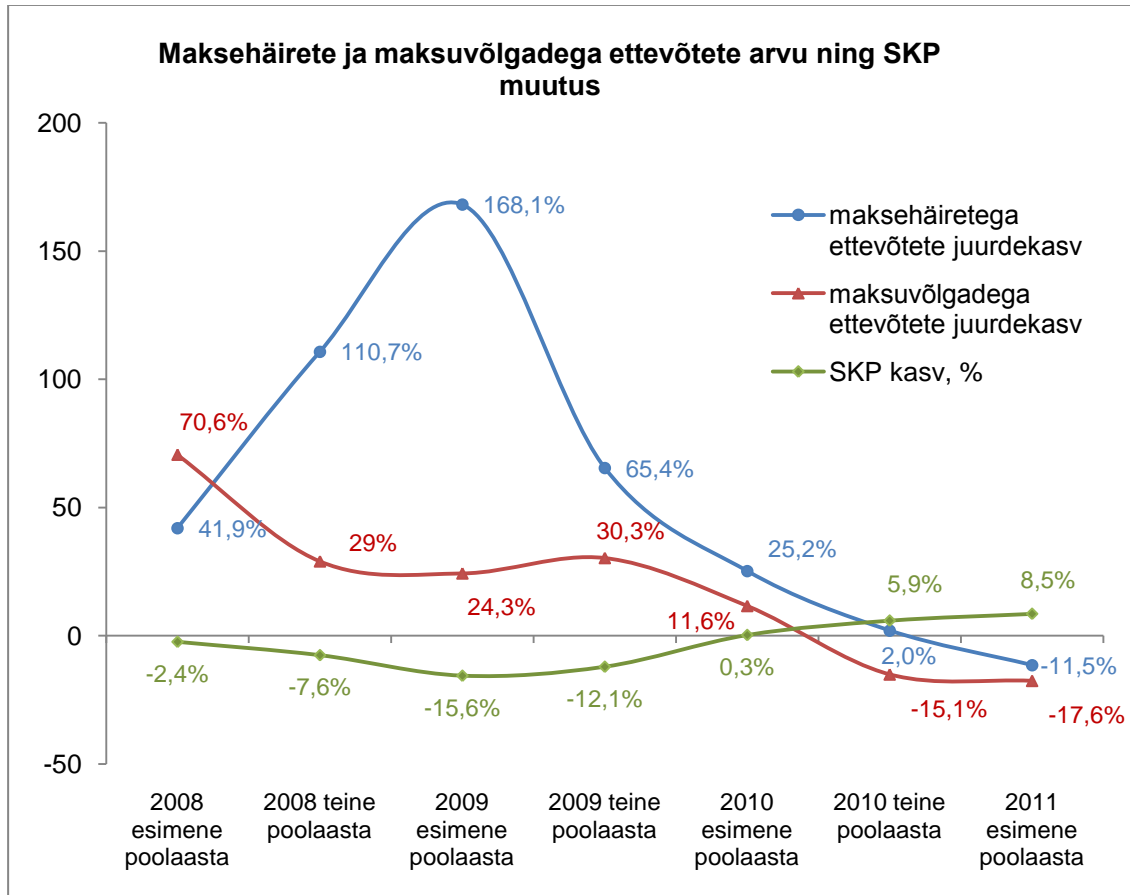

Maksehäirete ja maksuvõlgadega ettevõtete arvu muutus ettevõtte suuruse järgi, 2010/2011 esimesel poolaastal

Suurusklass	Töötajate arv	Maksehäiretega ettevõtteid		
		2010	2011	Muutus, %
		esimene poolaasta		
Mikroettevõtted	vähem kui 10	4 378	3 867	-11,7
Väikeettevõtted	10-49	458	415	-9,4
Keskised ettevõtted	50-249	77	74	-3,9
Suurettevõtted	250 ja enam	13	5	-61,5
Kõik ettevõtted valimis		4 926	4 361	-11,5

Suurusklass	Töötajate arv	Maksuvõlgadega ettevõtteid		
		2010	2011	Muutus, %
		esimene poolaasta		
Mikroettevõtted	vähem kui 10	7 077	5 765	-18,5
Väikeettevõtted	10-49	1 076	924	-14,1
Keskised ettevõtted	50-249	129	139	7,8
Suurettevõtted	250 ja enam	9	6	-33,3
Kõik ettevõtted valimis		8 291	6 834	-17,6

Maksehäireregistri statistikas kasutatud valimi põhimõtted ja iseloomustus

Maksehäireregistri statistikas võrreldakse Eestis aktiivselt tegutsevate ettevõtete maksekäitumist 2010. ja 2011. a esimesel poolaastal.

Aktiivselt tegutsevaks ettevõtteks on loetud neid ettevõtteid, mis on äriregistrile esitanud viimase(d) majandusaasta aruande(d), on jätkuvalt tegutsevad majandusüksused (v.a. likvideerimisel või sundlõpetamisel olevad, pankrotistunud või äriregistrist kustutatud ettevõtted), määratlenud ühingu põhitegevusala ja näidanud viimasel aruandeperioodil müügitulusid.

Valimisse kaasatud ettevõtted jaotati järgmiste tunnuste alusel:

- põhitegevusala,
- asukoht,
- ettevõtte suurus.

Aktiivsete ettevõtete maksekäitumise statistika 2010. ja 2011. a esimese poolaasta valimi suuruseks kujunes 55 334 ettevõtet.

Ettevõtete jaotumine valimis tegevusalati

Ettevõtete liigitamiseks tegevusaladesse kasutati EMTAK 2008 (Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator 2008) esimese taseme jaotust.

EMTAK kood	Tegevusala	Ettevõtete arv	Osakaal, %
A	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	2 293	4,1
B, C	Mäetööstus ja töötlev tööstus	5 237	9,5
D	El.energia-, gaasi, auru ja õhuga varustamine	203	0,4
E	Veevarustus; kanalisatsioon; jäätmekäitlus	268	0,5
F	Ehitus	6 975	12,6
G	Hulgi- ja jaekaubandus	11 806	21,3
H	Veondus ja laondus	3 883	7,0
I	Majutus ja toitlustus	1 892	3,4
J	Info ja side	2 637	4,8
K	Finants- ja kindlustustegevus	894	1,6
L	Kinnisvaraalane tegevus	4 754	8,6
M	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	8 395	15,2
N	Haldus- ja abitegevused	3 205	5,8
R, S	Teenindavad tegevused; kunst, meelelahutus	2 892	5,2
	Kõik ettevõtted valimis	55 334	100,0

Valimist jäeti välja järgmised tegevusalad: O (avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus), P (haridus), Q (tervishoid ja sotsiaalhoolekanne), T (kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus; kodumajapidamiste oma tarbeks mõeldud eristamata kaupade tootmine ja teenuste osutamine) ja U (eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus).

Ettevõtete jaotumine valimis maakonniti

Maakond	Ettevõtete arv	Osakaal, %
Harjumaa	33 273	60,1
Hiiumaa	300	0,5
Ida-Virumaa	2 581	4,7
Jõgevamaa	785	1,4
Järvamaa	789	1,4
Läänemaa	762	1,4
Lääne-Virumaa	1 767	3,2
Põlvamaa	718	1,3
Pänumaa	3 033	5,5
Raplamaa	1 152	2,1
Saaremaa	1 129	2,0
Tartumaa	6 023	10,9
Valgamaa	757	1,4
Viljandimaa	1 352	2,4
Võrumaa	913	1,6
Kõik ettevõtted valimis	55 334	100,0

Ettevõtete jaotumine valimis suuruse järgi

Ettevõtete suuruse määramiseks kasutati töötajate arvu, mida erinevad majandusstatistilised väljaanded kasutavad suuruskriteeriumina kõige sagedamini.

Suurusklass	Töötajate arv	Kokku	Osakaal, %
Mikroettevõtted	vähem kui 10	49 567	89,6
Väikeettevõtted	10-49	4 681	8,5
Keskised ettevõtted	50-249	965	1,7
Suurettevõtted	250 ja enam	121	0,2
Kõik ettevõtted valimis		55 334	100,0

